

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.645 van 18 juni 2015
in de zaak A. 208.609/VII-38.801.**

In zake : Christiane HARTEEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Brondel
kantoor houdend te 8000 Brugge
Ter Pannestraat 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

1. de OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Floris Sebreghts en Christophe Smeyers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 22 april 2013, strekt tot de
nietigverklaring van:

- de beslissing van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
(hierna: OVAM) van 26 oktober 2012 waarbij verzoekster wordt aangemaand een
beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren als saneringsplichtige eigenaar voor
nieuwe bodemverontreiniging op een perceel grond gelegen te

Langemark-Poelkapelle, Vijfwegen, Sectie B, nr. 487 E;

- de beslissing van OVAM van 21 februari 2013 “in zoverre hierin beslist wordt dat verzoekster een zelfstandige saneringsplicht blijft dragen”;

- de beslissing van het diensthoofd van de juridische dienst van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (hierna: LNE) van 29 maart 2013 waarbij het beroep aangetekend tegen de beslissing van OVAM van 21 februari 2013 onontvankelijk wordt verklaard, voor zover in dit beroep de aanduiding van verzoekster als zelfstandig saneringsplichtige wordt betwist.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Sterck heeft een verslag opgesteld.

Verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 mei 2015.

Staatsraad Patricia De Somere heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Victor Petitat, die loco advocaat Paul Brondel verschijnt voor verzoekster, advocaat Floris Sebreghts, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Tine Strubbe, die loco advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is eigenares van een perceel grond gelegen te Langemark-Poelkapelle, Vijfwegen zn, kadastraal bekend onder sectie B, nr. 487 E, sedert 1972 voor de helft in onverdeelde mede-eigendom en bij het overlijden van haar echtgenoot op 5 januari 2009 in volle eigendom.

De BVBA Van Den Bulcke J.P. Grond-afbraakwerken voert, in opdracht van de echtgenoot van verzoekster, in de loop van 2004 ophopings- en verhardingswerken uit op (onder meer) dit perceel. Daarbij worden afvalstoffen van allerlei aard gestort. In een arrest van 15 september 2011 van het hof van beroep te Gent wordt de heer Van Den Bulcke strafrechtelijk veroordeeld, en bevolen om over te gaan tot het inzamelen, vervoeren en verwerken van de achtergelaten afvalstoffen, en tot het herstel van de plaats.

3.2. Uit het verslag van oriënterend bodemonderzoek opgemaakt op 13 juli 2012 in opdracht van de heer Van Den Bulcke blijkt dat de grond is verontreinigd met PAK's en zware metalen.

3.3. Bij schrijven van 26 oktober 2012 wordt verzoekster door OVAM aangemaand een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren teneinde verdere informatie te verzamelen over deze nieuwe bodemverontreiniging en eventueel over te gaan tot bodemsanering.

Het betreft de eerste bestreden beslissing.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 9 januari 2013 aan OVAM stelt de raadsman van verzoekster dat enkel de heer Van Den Bulcke, die als aannemer de schadeverwekkende werken heeft uitgevoerd op het betreffende perceel buiten weten van verzoekster om, kan worden aangeduid als saneringsplichtige in de zin van artikel 11 van het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (hierna: bodemdecreet). De raadsman stelt vast dat de heer Van Den Bulcke, eveneens bij schrijven van 26 oktober 2012, als saneringsplichtige “gebruiker” werd aangemaand tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek, zodat, gelet op de cascade-regel van artikel 11 van het bodemdecreet, verzoekster als loutere eigenaar niet kan worden beschouwd als saneringsplichtige.

3.5. Op 21 februari 2013 beslist OVAM dat verzoekster niet voldoet aan de cumulatieve vrijstellingsvoorwaarde vermeld in artikel 12, § 2, van het bodemdecreet, en derhalve niet wordt vrijgesteld van de verplichting om het beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren.

Onder punt 1 van de beslissing argumenteert OVAM dat de heer Van Den Bulcke niet te beschouwen is als “gebruiker” in de zin van artikel 2, 17°, a), van het bodemdecreet, dat de brief van 26 oktober 2012 als onbestaande moet worden beschouwd in zoverre die brief zou wijzen op een zelfstandige saneringsplicht in hoofde van de heer Van Den Bulcke, dat het arrest van het hof van beroep te Gent van 15 september 2011 de heer Van Den Bulcke niet heeft veroordeeld tot het uitvoeren van verdere verplichtingen in de zin van het bodemdecreet, en ten slotte dat OVAM ook de dochters van verzoekster had aangeschreven om hen te wijzen op hun zelfstandige saneringsplicht, doch bij nader inzien op basis van foutieve gegevens, zodat verzoekster als enige eigenaar van de grond wel degelijk op correcte wijze werd gewezen op haar zelfstandige saneringsplicht overeenkomstig artikel 11 van het bodemdecreet.

Het betreft de tweede bestreden beslissing, “inzoverre daarin wordt beslist dat op verzoekster en niet op de heer Van Den Bulcke een

zelfstandige saneringsplicht zou rusten”.

Onder punt 2 van de beslissing stelt OVAM dat in het gemotiveerd standpunt van verzoekster van 9 januari 2013 geen argumenten worden aangevoerd met betrekking tot de vrijstellingsvoorwaarden van artikel 12, § 2, van het bodemdecreet, doch zij op basis van het dossier beslist dat verzoekster niet voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 12, § 2, 2°, 3° en 4°, van het bodemdecreet.

3.6. Met een aangetekend schrijven van 22 maart 2013 stelt verzoekster een bestuurlijk beroep in bij de Vlaamse regering tegen de beslissing van OVAM van 21 februari 2013 “waarin wordt beslist dat [verzoekster] als saneringsplichtige eigenaar zou moeten worden aangeduid overeenkomstig artikel 11 van het bodemdecreet en niet kan worden vrijgesteld van de verplichting om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren”.

Bij schrijven van 29 maart 2013 deelt het diensthoofd van de juridische dienst van het Departement LNE aan de raadsman van verzoekster mee dat de argumentatie in het beroepschrift volledig slaat op de aanduiding van de saneringsplicht overeenkomstig artikel 11 van het bodemdecreet, terwijl tegen een beslissing op grond van artikel 11 van het bodemdecreet overeenkomstig artikel 153 van het bodemdecreet geen beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse regering is voorzien, zodat dit beroep onontvankelijk is “voor zover u de aanduiding van uw cliënte als saneringsplichtige overeenkomstig artikel 11 van het bodemdecreet betwist”.

Het betreft de derde bestreden beslissing.

Wat betreft het deel van de beslissing van OVAM waarbij de vrijstelling van de saneringsplicht op grond van artikel 12 van het bodemdecreet niet wordt toegekend, wordt in voornoemd schrijven van 29 maart 2013 aan verzoekster de mogelijkheid geboden haar beroepschrift aan te vullen binnen een

termijn van dertig dagen. Volgens de gegevens waarover de Raad van State beschikt, heeft verzoekster van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De eerste verwerende partij werpt op dat de eerste bestreden beslissing geen voor vernietiging vatbare akte is, omdat de zelfstandige saneringsplicht rechtstreeks voortvloeit uit de bepalingen van het bodemdecreet en bijgevolg geen rechtshandeling van OVAM tussenkomt in het doen ontstaan van de saneringsplicht.

Ten overvloede merkt de eerste verwerende partij op dat verzoekster de vrijstelling van de saneringsplicht bij OVAM heeft aangevraagd, en tegen de weigeringsbeslissing van OVAM van 21 februari 2013 beroep heeft aangetekend bij de Vlaamse regering, dat bij besluit van 29 maart 2013 onontvankelijk werd verklaard. Uit dit alles zou voortvloeien dat de saneringsplicht pas definitief is komen vast te staan bij de derde bestreden beslissing.

In ondergeschikte orde voert de eerste verwerende partij, alsook de tweede verwerende partij, aan dat het beroep tegen de eerste bestreden beslissing laattijdig is.

5. Verzoekster repliceert dat het bodemdecreet in beginsel weliswaar bepaalt op wie de saneringsplicht rust, doch dit niet betekent dat OVAM over geen enkele beoordelingsvrijheid meer zou beschikken bij de invulling en beoordeling van decretale begrippen zoals “gebruiker”. Te dezen heeft OVAM impliciet geoordeeld dat er geen gebruiker is. Overigens wordt de aanduiding van de saneringsplichtige in het kader van een historische bodemverontreiniging ook als een bestuurlijke rechtshandeling beschouwd.

Wat de exceptie van laattijdigheid betreft, repliceert verzoekster dat zij, in tegenstelling tot hetgeen de eerste verwerende partij stelt, met haar schrijven van 9 januari 2013 niet om een vrijstelling heeft verzocht overeenkomstig artikel 51 van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (hierna: Vlarebo) juncto artikel 12, § 4, van het bodemdecreet, doch wel OVAM heeft verzocht haar niet langer als saneringsplichtige ex artikel 11 van het bodemdecreet aan te duiden. Een dergelijk oneigenlijk of willig beroep stuit de lopende termijn voor het indienen van een annulatieberoep bij de Raad van State, nu aan de voorwaarden daartoe is voldaan: het willig beroep werd ingesteld binnen de annulatietermijn, er werden elementen naar voor gebracht die een nieuw onderzoek van de zaak vereisen, en de eerste verwerende partij heeft effectief blijk gegeven van haar bedoeling de zaak opnieuw te onderzoeken, zoals zij deed in de tweede bestreden beslissing.

6. De eerste verwerende partij betoogt dat het beroep tegen de tweede bestreden beslissing evenmin ontvankelijk is omdat door de devolutieve werking van het beroep bij de Vlaamse regering, de derde bestreden beslissing in de plaats van de beslissing(en) van OVAM is gekomen.

7. Wat de tweede bestreden beslissing betreft, “inzoverre daarin wordt beslist dat op verzoekster en niet op de heer Van Den Bulcke een zelfstandige saneringsplicht zou rusten”, repliceert verzoekster dat deze beslissing, niettegenstaande haar (oneigenlijk) beroep bij de Vlaamse regering van 22 maart 2013, in het rechtsverkeer is blijven voortbestaan. Bij schrijven van 29 maart 2013 van het diensthoofd van de juridische dienst van het Departement LNE wordt dit beroep immers “voor zover [...] de aanduiding van [verzoekster] als saneringsplichtige overeenkomstig artikel 11 van het bodemdecreet [wordt] betwist”, onontvankelijk verklaard. De derde bestreden beslissing is bijgevolg geenszins in de plaats gekomen van de tweede bestreden beslissing.

Beoordeling

8. Verzoekster stelt terecht dat de drie bestreden beslissingen betrekking hebben op hetzelfde geschil inzake de aanwijzing van verzoekster als saneringsplichtige. De drie vorderingen kunnen ontvankelijk in één verzoekschrift worden ingesteld.

9 De eerste bestreden beslissing is opgeslorpt door de tweede bestreden beslissing, waarin de eerste verwerende partij uitspraak doet over het willig beroep dat tijdig werd ingesteld door verzoekster, en die, gezien de eerste verwerende partij onbetwistbaar een nieuw onderzoek heeft gewijd aan de zaak op basis van nieuwe elementen, niet te beschouwen is als een louter bevestigende beslissing.

Het beroep ingesteld tegen de eerste bestreden beslissing is niet ontvankelijk.

10. Wat de tweede bestreden beslissing betreft, rijst de vraag of de derde bestreden beslissing voornoemd bestuurlijk beroep van verzoekster terecht onontvankelijk heeft verklaard. Deze vraag die aan bod komt in het tweede middel, dient derhalve eerst te worden onderzocht alvorens over de ontvankelijkheid van het beroep tegen de tweede bestreden beslissing uitspraak kan worden gedaan.

V. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

Standpunt van de partijen

11. In het tweede middel voert verzoekster de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van het gelijkheids- en redelijkheidsbeginsel.

Zij stelt dat in de derde bestreden beslissing wordt overwogen dat het beroep van verzoekster onontvankelijk zou zijn omdat er overeenkomstig artikel 153 van het bodemdecreet geen beroep zou openstaan tegen de aanduiding van een saneringsplichtige op grond van artikel 11 van het bodemdecreet, terwijl er krachtens artikel 23, § 4, van het bodemdecreet juncto artikel 153 van het bodemdecreet wel een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse regering openstaat voor de saneringsplichtige van een historische bodemverontreiniging. Onder het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering (hierna: bodemsaneringsdecreet) was overigens wel een beroepsmogelijkheid voorzien tegen de aanduiding als saneringsplichtige van een nieuwe bodemverontreiniging. Het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden, nu er geen redelijke verantwoording voorhanden is om dit verschil in behandeling te rechtvaardigen. Verzoekster stelt dat hieromtrent minstens een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof dient te worden gesteld.

12. De eerste verwerende partij antwoordt, onder meer, dat er een duidelijk en pertinent onderscheid is tussen de situaties vermeld in de prejudiciële vraag. Voor nieuwe bodemverontreiniging voorziet het bodemdecreet een zelfstandige saneringsplicht die rechtstreeks volgt uit de bepalingen van het decreet terwijl bij historische bodemverontreiniging de saneringsplicht wel ontstaat door een rechtshandeling van OVAM. Pas als OVAM zich in het kader van de handhaving zou gaan richten naar de betrokken saneringsplichtige heeft de beslissing van OVAM rechtsgevolgen en zijn er beroepsmogelijkheden. Bovendien beschikt de eigenaar zowel bij nieuwe bodemverontreiniging als bij historische bodemverontreiniging over de mogelijkheid om aan OVAM de vrijstelling van de saneringsplicht te vragen. Indien de vrijstelling wordt geweigerd, kan de eigenaar in beide gevallen tegen de beslissing van OVAM bestuurlijk beroep aantekenen bij de Vlaamse regering. Ook in geval van historische bodemverontreiniging zou een beroep tegen de beslissing waarbij de saneringsplichtige wordt aangeduid, onontvankelijk zijn.

13. De tweede verwerende partij antwoordt dat verzoekster zich niet op de schending van het gelijkheidsbeginsel kan beroepen aangezien de tweede verwerende partij enkel de decretale bepalingen toepast. Het komt haar noch de Raad van State toe om een decretale bepaling te toetsen aan de Grondwet. Op het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag kan niet worden ingegaan omdat verzoekster daar geen belang bij heeft. Zij beschikt immers over de mogelijkheid om tegen de aanduiding als saneringsplichtige een annulatieberoep bij de Raad van State in te stellen, hetgeen zij heden ook doet.

14. In haar memorie van wederantwoord stelt verzoekster dat het net de ongrondwettigheid van het decreet is die zij viseert en dat de Raad van State deze ongrondwettigheid wel degelijk kan beoordelen na het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof. Verder stelt zij dat het feit dat de aanduiding van de saneringsplichtige in geval van nieuwe bodemverontreiniging zou voortvloeien uit het decreet, niet belet dat de eerste verwerende partij over enige beoordelingsvrijheid beschikt om een bepaald persoon als exploitant dan wel als gebruiker te beschouwen, waardoor er dus wel degelijk een bestuurlijke rechtshandeling is die moet kunnen worden bestreden voor een bestuurlijke overheid met een hervormingsbevoegdheid. Het feit dat er een beroepsmogelijkheid bij de Raad van State bestaat, verantwoordt al evenmin het verschil in behandeling, vermits de Raad van State niet over een hervormingsbevoegdheid beschikt en omdat verzoekster hierdoor een aanleg wordt ontnomen. Tot slot stelt verzoekster dat de Raad van State reeds zou hebben geoordeeld in het kader van een historische bodemverontreiniging dat beide aspecten, te weten de beslissing over de vrijstelling en de beslissing tot aanduiding van de saneringsplichtige zelf, het voorwerp kunnen uitmaken van het beroep bij de Vlaamse regering.

15. In haar laatste memorie stelt de tweede verwerende partij nog dat tegen de eerste en tweede beslissing geen annulatieberoep bij de Raad van State kan worden ingesteld, aangezien de eerste verwerende partij niet bevoegd is een eigen interpretatie te geven aan het begrip “gebruiker” omschreven in artikel 2,

17°, van het bodemdecreet. Inzake artikel 11 van het bodemdecreet beschikt de eerste verwerende partij niet over een appreciatiebevoegdheid maar integendeel over een volledig gebonden bevoegdheid. Het is dan ook niet onlogisch dat de decreetgever niet in een bestuurlijk beroep tegen een beslissing op grond van artikel 11 van het bodemdecreet heeft voorzien, aangezien ook de beroepsoverheid zich niet kan uitspreken over de opportuniteit. Het loutere feit dat er in bepaalde gevallen wel bestuurlijk beroep mogelijk is en in andere niet, kan op zich niet als discriminerend worden aanzien.

Beoordeling

16. Voorliggende betwisting handelt over een nieuwe bodemverontreiniging, te weten bodemverontreiniging die tot stand is gekomen na de inwerkingtreding van het bodemsaneringsdecreet op 29 oktober 1995 (artikel 2, 6° en 7° van het bodemdecreet). In geval van nieuwe bodemverontreiniging geldt een zelfstandige verplichting om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren, “als er duidelijke aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnormen overschrijdt of dreigt te overschrijden” (artikel 9, § 2, van het bodemdecreet). In geval van historische bodemverontreiniging bestaat geen automatische verplichting tot sanering, doch dient er enkel tot een beschrijvend bodemonderzoek te worden overgegaan “als er duidelijke aanwijzingen zijn van een ernstige bodemverontreiniging” (artikel 19, § 1, van het bodemdecreet). De prioritair te saneren gronden worden eerst door de Vlaamse regering op voorstel van OVAM aangewezen, en pas nadat de saneringsplichtige overeenkomstig artikel 22 van het bodemdecreet door OVAM aangemaand wordt om tot uitvoering over te gaan, zal de saneringsverplichting ontstaan.

De aanmaning die OVAM richt tot de saneringsplichtige, heeft naargelang het geval derhalve een verschillend karakter: in geval van historische bodemverontreiniging doet de aanmaning de saneringsplicht in hoofde van de aangeduide persoon ontstaan, terwijl in geval van nieuwe bodemverontreiniging

deze plicht rechtstreeks voortvloeit uit het decreet, en de aanmaning dient te worden beschouwd als een eerste stap in de ambtshalve tussenkomst van OVAM.

17. Artikel 45, § 1, van het bodemsaneringsdecreet luidde:

“Hoofdstuk VII. Tussenkomst van OVAM

Afdeling 1. Ambtshalve tussenkomst van OVAM

Art. 45, § 1. Indien de persoon die krachtens dit decreet verplicht is over te gaan tot bodemsanering of tot andere maatregelen niet of in onvoldoende mate optreedt, wordt hij door OVAM aangemaand zijn verplichtingen na te leven binnen een bepaalde termijn. Geeft hij aan de aanmaning geen gevolg, dan kan OVAM ambtshalve in zijn plaats optreden”.

Artikel 23, § 1, van het bodemsaneringsdecreet luidde:

“Behalve in de gevallen waarvoor de beroepsprocedure geregeld is in artikel 18 van dit decreet, kunnen alle belanghebbenden tegen de beslissingen van OVAM in verband met het opstellen van een bodemsaneringsproject en in verband met de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek en van bodemsaneringswerken, beroep aantekenen bij de Vlaamse regering. Dit beroep is niet schorsend”.

Het bodemsaneringsdecreet werd opgeheven bij artikel 176, § 1, van het bodemdecreet, met ingang van 1 juni 2008.

Een analoge bepaling is terug te vinden in artikel 156 van het bodemdecreet:

“Hoofdstuk XVI. Ambtshalve tussenkomst van de OVAM

Artikel 156. Als de persoon die krachtens dit decreet verplicht is om een oriënterend bodemonderzoek, site-onderzoek, beschrijvend bodemonderzoek, bodemsanering of andere maatregelen, vermeld in hoofdstuk VI, uit te voeren niet of in onvoldoende mate optreedt, wordt hij door de OVAM aangemaand zijn verplichtingen alsnog na te leven binnen een bepaalde termijn. Geeft hij aan de aanmaning geen gevolg, dan kan de OVAM beslissen om ambtshalve in zijn plaats op te treden”.

Bij artikel 135 van het decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en

visserij (hierna: decreet van 12 december 2008), dat in werking trad op 14 februari 2009, wordt aan artikel 156 van het bodemdecreet een tweede lid toegevoegd:

“Alle belanghebbenden kunnen tegen de aanmaning van de OVAM, vermeld in het eerste lid, met betrekking tot het naleven van de zelfstandige verplichting tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering bij nieuwe bodemverontreiniging beroep indienen bij de Vlaamse Regering overeenkomstig artikelen 153 tot en met 155”.

In de memorie van toelichting wordt bij het ontworpen artikel 114 volgende duiding gegeven (*Parl. St. Vl. Parl.* 2007-08, nr. 1816/1, 37):

“Met deze bepaling wordt de mogelijkheid tot het indienen van een administratief beroep bij de Vlaamse Regering voorzien tegen de aanmaning van de OVAM, vermeld in artikel 156 van het Bodemdecreet, met betrekking het naleven van de zelfstandige verplichting krachtens artikelen 9 en 11 van het Bodemdecreet tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering bij nieuwe bodemverontreiniging”.

Artikel 156, tweede lid, van het bodemdecreet stelt aldus een uitdrukkelijke en bijzondere beroepsmogelijkheid in bij de Vlaamse regering tegen de aanmaning van OVAM om de zelfstandige verplichting tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek bij nieuwe bodemverontreiniging binnen een bepaalde termijn uit te voeren.

Bij artikel 143 van hetzelfde decreet van 12 december 2008 wordt evenwel, via een wijziging van het decreet van 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI “Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen” (hierna: het milieuhandhavingsdecreet), artikel 156 van het bodemdecreet opgeheven.

In de memorie van toelichting wordt bij het ontworpen artikel 121 gesteld (*Parl. St. Vl. Parl.* 2007-08, nr. 1816/1, 38):

“In het decreet van 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI

‘Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen’ (handhavingsdecreet) voorziet in een harmonisatie van de bestaande handhavingsreglementeringen in de diverse sectorale milieuhygiën wetgeving die van toepassing is in het Vlaamse Gewest. In het kader van die harmonisatie worden ook een aantal bepalingen in het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering gewijzigd en opgeheven. Hierbij werd evenwel uit het oog verloren dat het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering op 1 juni 2008 wordt opgeheven en het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming in de plaats komt. Met voorliggende wijziging wordt de harmonisatie tussen het Handhavingsdecreet en het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 bewerkstelligd”.

Staande voor deze tegenstrijdigheid, moet voorrang worden verleend aan de bijzondere bepaling waarbij de decreetgever uitdrukkelijk een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse regering heeft ingesteld tegen voornoemde aanmaning van OVAM, boven de opheffing van die bepaling in het kader van een harmonisatie van het bodemdecreet met het milieuhandhavingsdecreet. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt alvast geen uitdrukkelijke wil van de decreetgever om de beroepsmogelijkheid tegen de aanmaning van OVAM die hij eerst heeft ingevoerd, dan weer op te heffen, evenmin als de aanmaning door OVAM om binnen een bepaalde termijn de saneringsverplichtingen na te leven zelf.

De decreetgever heeft ten slotte bij artikel 7, 3° van het decreet van 28 maart 2014 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming, met ingang van 1 januari 2015, een tweede lid aan artikel 11 van het bodemdecreet toegevoegd, als volgt:

“Als de zelfstandige saneringsplicht, vermeld in artikel 9, niet onverwijld wordt uitgevoerd, kan de OVAM de saneringsplichtige, vermeld in het eerste lid, wijzen op zijn zelfstandige saneringsplicht en hierbij de termijn bepalen waarbinnen het beschrijvend bodemonderzoek of de bodemsanering wordt uitgevoerd. Alle belanghebbenden kunnen tegen deze beslissing van de OVAM een beroep indienen bij de Vlaamse Regering overeenkomstig de bepalingen van artikel 153 tot en met 155”.

VI. Besluit

18. Ambtshalve wordt vastgesteld dat de derde bestreden beslissing het tijdige beroep van verzoekster “in zoverre daarin wordt beslist dat op verzoekster een zelfstandige saneringsplicht zou rusten” ten onrechte onontvankelijk heeft verklaard.

Deze vaststelling leidt tot de vernietiging van de derde bestreden beslissing, zodat de Vlaamse regering over het door verzoekster ingestelde beroep ten gronde uitspraak zal moeten doen.

19. Gelet op het voorgaande is de tweede bestreden beslissing geen in laatste aanleg genomen beslissing aangezien tegen die beslissing nog een georganiseerd bestuurlijk beroep openstond, dat trouwens is aangewend en nog dient te worden onderzocht.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het diensthoofd van de juridische dienst van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van 29 maart 2013 waarbij het beroep aangetekend tegen de beslissing van OVAM van 21 februari 2013 onontvankelijk wordt verklaard voor zover in dit beroep de aanduiding van Christiane Harteel als zelfstandig saneringsplichtige wordt betwist.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. Het Vlaamse Gewest wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien juni tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys